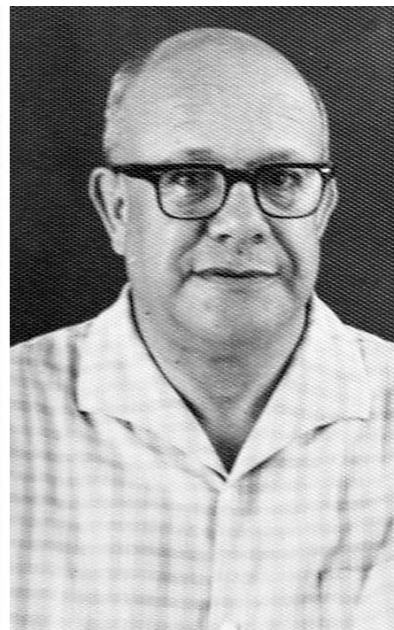

משפחת מיינצר וילהלם וסילינג

שם	וילהלם זאב מיינצר	סילינג צפורה לבית לי
תאריך לידה	13.05.1909	15.6.1916
מקום הלידה	הפנהיים גרמניה	הייפונג וייאטנאם
שנת העלייה	פברואר 1949	
שנת הנשואים	1943	
שנת הגעה לישוב	מאי 1949	
שנת פטירה	25.07.1984	14.04.2005

הילדים: חוה כהן
 1945 -
 מרים (מירי) האוזמן
 1947 -
 ישראל מיינצר
 1950 -

אורי, הפרופסור נייסר, מרצה לבקטריולוגיה בפרנקפורט נהג לומר: "חיים אמיתיים הם מופלאים יותר מהסיפור הבדיוני ביותר". רק בשנות חיי המאוחרות נוכחתי בצדקתם של דברי חוכמה אלה. בצעירותנו, רואים אנו את קיומנו כדבר המובן מאליה וחושבים שאנו מצביים את חיינו כמו ידיו. אולם לאחר ניסיון חיים ארוך, נוכחים אנו לדעת כי אישיותו של האדם הינה תוצר של אינספור גורמים, תוצאה של שרשרת התפתחויות ואירועים, שלכאורה אינם נמצאים בשליטתו של היחיד. התפתחות הידע והמדע גורמים מדור לדור, אולם צדיין לא ניתן לתפוס את מהותם של החיים. רק הדואלטיקנים והפרלמטיקנים בטוחים בצמח החיים. ואילו אנו, בני התמותה, נוכחים בסופו של דבר בהשקפת עולם של הפילוסוף היווני סוקרטס: "אני יודע שאינני יודע".

כך פותח ד"ר וילהלם מיינצר את סיפרו האוטוביוגרפי אותו כתב לאחר יציאתו לגמלאות.

הורי וילהלם

וילהלם נולד בעיר קטנה בגרמניה, הפנהיים שליד פרנקפורט לאביו יעקוב מיינצר ואימו ברטה מיינצר לבית מורגנטאו. היו לו אח ואחות ריצ'ארד והילדגארד בוגרים יותר ואח צעיר ממנו, פריץ.

המשפחה לא הייתה דתית. היא גילמה את האידיאולוגיה האופיינית של ההתבוללות. אביו טען שהם יהודים רק בגין הדת, אך גרמנים מבחינת הלאום.

יהדותם באה לידי ביטוי במנהגים מסורתיים בלבד כמו ברית מילה, בר מצווה וחגיגת החגים היהודיים. יום השבת היה עבורם יום עבודה והילדים למדו בבית הספר. למרות זאת, הם היו גאים ביהדותם ואף אחד לא פגע בכבודם כיהודים.

אחר סיום לימודיו התיכוניים החל וילהלם בלימודי הרפואה באוניברסיטת היידלברג.

עד אפריל 1933 לא הייתה קיימת אנטישמיות בהפנהיים. היהודים בעיר היו שווים זכויות וכובדו על ידי תושביה כ"העם הנבחר" על ידי האל. היה שם בית כנסת מודרני ויפה שנתרם על ידי הברון הירש שחי באנגליה. עם עלייתו של היטלר לשלטון, החלו גילויי אנטישמיות בהפנהיים ויהודים רבים נעצרו על ידי הנאצים לשם הפחדה והטרדה, ושוחררו לאחר זמן קצר, ביניהם היו גם הורי של וילהלם.

באותה שנה וילהלם סיים את לימודי הרפואה שלו, אך נמנע ממנו לעבוד כרופא עקב החוק החדש שאסר על היהודים לעבוד כרופאים. בלית ברירה התחיל לעבוד אצל אחד מהתושבים בהפנהיים שגידל ירקות. ואז החליט לנסוע להולנד כדי ללמוד גנות בכפר העבודה נויסלואיס על מנת שיוכל לעבוד ולהתפרנס. במקביל המשיך לחפש מקום עבודה. ואז פגש רופא שהכירו עוד מתקופת לימודיו בגרמניה, אשר הציע לו לעבוד כרופא באוקראינה מטעם הג'וינט. וכך הגיע וילהלם לדרום אוקראינה לעיירה בשם רטנדורף שבמחוז היהודי האוטונומי נובו זלטופול.

ימים ספורים לפני נסיעתו לאוקראינה, נפגש וילהלם עם עלמה יהודיה, בת 22, לין שמה אשר עבדה כמזכירה בכפר העבודה. הוא סיפר לה על נסיעתו והציע לה להצטרף אליו מאוחר יותר, להינשא לו שם ולחיות עימו. לין נענתה לו בחיוב. בפברואר 1935 הגיעה לין לדנייפרופטרובסק בירת המחוז, והשניים נישאו.

בני הזוג גרו בעיירה רטנדורף ושם נולדה בתם קרין. וילהלם עבד במרפאה האזורית וערך גם ביקורי בית בעזרת עגלה רתומה לסוסים ועגלון צמוד שעמד לרשותו. כעבור כשנה נאסר וילהלם באופן פתאומי על ידי המשטרה החשאית באשמת פעילויות שונות נגד השלטון. לאחר 6 חודשים של ישיבה בבית כלא וחקירות, הוא שוחרר וגורש מאוקראינה. הוא חזר להולנד, שם הצטרף לאשתו ובתו שאיכשהו הצליחו לצאת מאוקראינה ולהגיע להולנד לבית הורי אשתו.

וילהלם אשר המשיך לחפש עבודה, קבל הצעה מהשגרירות הסינית שבהולנד, לבוא לסין ולעבוד שם מאחר וסין הייתה זקוקה נואשות לרופאים. אולם אשתו סירבה להצטרף אליו בטענה שאינה מוכנה להרפתקה נוספת. היא אמרה לו שיסע בגפו, ולאחר שישתדר שם היא תצטרף אליו עם הילדה. בנוסף לכך, מחותניו עמדו על כך שיתגרש רשמית מלין על מנת שתוכל להיות חופשיה ובלתי תלויה.

הוא נענה לדרישתם, וכך במאי 1939 יצא לדרכו לסין בספינת נוסעים מנמל מרסיי והגיע לקונמינג, בירת חבל יונאן שבמזרח סין. בקונמינג הוא פתח מרפאה פרטית, וגם לימד בבית ספר לרפואה שהיה שייך לאקדמיה הרפואית הצבאית הסינית. באותה תקופה לא הייתה כמעט ספרות מקצועית, עבור הסטודנטים. רופאי האקדמיה כתבו בעצמם את ספרי הלימוד. וילהלם כתב ספר לימוד על מחלות עור שתורגם לסינית והיה לספר לימוד רשמי באקדמיה. בעקבות זה מונה למנהל מחלקת עור בדרגת קצין בצבא של צ'אן קאי שק. כמוכן, הוא היה גם קצין הקישור בין הצבא הסיני לבין מוסדות רפואיים אמריקאיים שבקונמינג.

במסגרת עבודתו הוא הכיר את סילינג. סילינג באותה תקופה סיימה את לימודיה בבית ספר לאחיות בקנטון ושרתה כאחות בצבא הסיני. עם כבוש קנטון על ידי הפולשים היפנים, ברחה לקונמינג ושם עבדה כאחות במוסד ליתומים. וילהלם במסגרת עבודתו פגש אותה שם והציע לה לעבוד איתו במרפאתו כאחות ומתרגמת. וכך עבדו השניים מספר שנים ובאביב 1943 נישאו השניים, ולאחר שנתיים נולדה בתם חוה.

הורי סילינג

סילינג נולדה בעיר הייפונג שבוייטנאם, הודו סין דאז שהייתה תחת שלטון הצרפתים מהמאה ה-17 ועד 1954. לאביה, לי יונג, היו עסקי יבוא ויצוא. משפחתו באה מהכפר לי שבקנטון (היום גואנצ'ו). הוא נפטר באוקטובר 1949 בקנטון. אמה של סילינג מא-צ'ינג-יוק, נולדה ב-1989 למשפחה עתיקה מהונג קונג. סילינג הייתה הבכורה מבין 11 ילדים וגדלה במשפחה אמידה. לאחת מסבתותיה היו רגליים קשורות קטנטנות כפי שהיה נהוג באותם

הימים. בגיל 16 הוריה רצו להשיאה, אך היא סירבה. ואז נסעה להתגורר אצל סבתה שבהונג קונג.

לאחר התלבטויות, החליטה סילינג לרכוש מקצוע והלכה ללמוד בבית ספר לאחיות בבית החולים האוניברסיטאי על שם סון יאט סן שבקנטון. עם התקרבות הצבא היפני לקנטון במלחמת סין יפן שהתרחש אז, בית הספר הועבר לקונמינג בירת חבל יונאן. עם סיום לימודיה היא התגייסה לצבא הסיני ושרתה כקצינה רפואה. ושם כאמור הכירה את וילהלם.

סילינג ווילהלם ביום נישואיהם

החיים התנהלו בקונמינג בצל מלחמת סין יפן שהסתיימה באוגוסט 1945.

בינואר 1946 עברה האקדמיה הצבאית לשנגחאי שבה משרד ההגנה הסיני תכנן להקים מרכז רפואי חדיש יותר. וילהלם נסע עם רוב מרצי האקדמיה והציויד הצבאי לשנגחאי, שם הוקם "המרכז הרפואי של משרד ההגנה". מקום משכנו היה בקוויאנגואן – אחד מפרברי שנגחאי.

בינתיים חש וילהלם, שמלחמת האזרחים בסין מתרחבת, ומאחר והיה קצין בצבא, הוא לא רצה להיות מעורב מבחינה פוליטית. לכן, כעבור חודשיים בקש להשתחרר מהצבא, ועבד בבית החולים של הפליטים בשנגחאי מיסודו של הג'וינט האמריקאי.

1947' andje

בשנגחאי המשפחה גרה ברובע היהודים בהונקיו, ושם גילה וילהלם את הקהילה היהודית הדוברת גרמנית של הפליטים מאירופה, וגם היה להם בית כנסת משלהם. המשפחה הייתה מעורבת בחיי הקהילה, ובאותה תקופה סילינג עברה תהליך של גיור, והוענק לה השם צפורה על שם הגיורת הראשונה בתנ"ך. בשנגחאי נולדה בתם השנייה מרים (מירי) ב-1947.

כאשר הוכרז באום על הקמת מדינת ישראל ב 1948, החליטה המשפחה ששם יהיה מקומם ועתידם. בינואר 1949, עזבה משפחת מיינצר את שנגחאי, והפליגה על האנייה האיטלקית "קסטלביאנקה" בדרכה לארץ ישראל.

הספינה עגנה בנמל חיפה, והמשפחה הובאה במשאית למחנה אוהלים שנקרא "בית עולים נווה חיים" שליד חדרה. במשך חמישה שבועות התגוררה המשפחה באוהל, ולאחר מכן בצריף.

במאי 1949 הגיעה המשפחה לאיגזים, שם פתח וילהלם את המרפאה הראשונה בכפר ובאזור כולו, מטעם קופת חולים כללית. חודשיים לאחר מכן הוחלף שם הכפר על ידי הרשות הממשלתית מאיגזים לכרם מהר"ל. מדוע כרם מהר"ל? לדברי וילהלם, כרם – מאחר וגידלו באזור ענבים וכרמים, ומהר"ל על שם המהר"ל (מורנו הגאון רבי ליוואי) מפרג, שלטענתו של וילהלם, משפחתו הם צאצאיו.

הבית הראשון האבא ענה כמרפאה ודירה למשפחת מיינצר

וילהלם היה בן 40 כשהתחיל את חייו כרופא הכפר, פרק זמן שנמשך 25 שנים. לצידו עבדה אחת מתושבות הכפר, דינה ויינברגר כאחות. המרפאה שכנה בשני חדרים בבית ערבי והייתה כפופה להנהלת קופת חולים בחיפה, אשר סיפקה את הציוד והתרופות. האוכלוסייה הייתה מורכבת מ – 50 משפחות. רוב האנשים היו בני גילו. במשך השנה הקרובה, נוסדו ישובים נוספים באזור חוף הכרמל, ווילהלם קיבל 6 יישובים לאזור טיפולו. לצורך ניידות קיבל אופנוע.

הרכב המשפחתי - סילינג וקרואצותיה ישראל התינוק, מירי וילהלם וחנה 1950

צט הפאצינט חנניה אראורשטיין והאחות דינה צט האחות דינה ומשתלם מאתי'ופיה

בשנה הראשונה, לא היה בכרם מהר"ל חשמל ומים. היו בארות מים, אך הם לא היו ראויים לשתייה. המים חולקו באמצעות מכלית, והתושבים נאלצו כל יום להביא מים בדליים. הייתה זו גם תקופת ה"צנע", ומוצרי המזון היו בפיקוח וחולקו במנות מוקצבות. הסחר במצרכי מזון היה נתון בפיקוח קפדני וכל ניסיון לפתח שוק שחור נענש. מתנדבי הכפר, מצויידים ברובים, בדקו כל משאית שעזבה את הכפר, כדי למנוע הברחת מוצרי מזון.

הקושי היחידי עבור משפחת מיינצר היה שלא ניתן היה לקנות אורז. עבור סילינג זה היה מצרך בסיסי כמו לחם. וילהלם כתב מכתב לראש הממשלה דאז, דוד בן גוריון, בו הסביר לו על הבעייה. הוא קיבל תשובה מיידית, בה נאמר שאושר לסילינג מנת אורז של שני קילוגרמים מידי חודש.

באפריל 1950 נולד בנם ישראל. וילהלם עבד במרפאותיו, ובערב למד את השפה העברית באולפן. הוא גם הקדיש מזמנו להתפתחות מקצועית כמו, השתלמויות, בצוע מחקרים וקתיבת עבודות שפורסמו בכתבי עת רפואיים בארץ ובעולם. וילהלם עבד כרופא כפר במשך 25 שנים עד אשר פרש לגימלאות.

וילהלם וסילינג בשנות ה-70

בת המצוה של מירי 1959. מימין לשמאל:

צומדים – אמנון שורץ, חוה מיינצר, אמנון בוויאל, מירי שורץ, חוה ליובוביץ, רנה איילמן, שרה לבקוביץ
יושבים – ליאון ארטנשטיין, מירי מיינצר, חיה פלדמן, חנה לוטמן, חנה ויינברגר

שפחה סמבט, מירי מיינצר

צעד חברות – רנה איילמן, מירי מיינצר

ולסיום הפתעה!

מספר שנים לאחר מותו של וילהלם רצתה קארין, בתו מנישואיו הראשונים, שחיה בארץ, לחדש את הקשר עם אביה, וזאת לאחר נתק של שנים רבות. היא התקשרה לכרם מהר"ל על מנת לשוחח עמו. סילינג שענתה לטלפון זיהתה מיד שהמדובר בקארין והודיעה לה שאביה נפטר. היא הזמינה אותה בחום ובאהבה רבה לחדש את הקשר עם יתר בני המשפחה. קארין שהייתה אם לשני בנים בוגרים נענתה ברצון והתקבלה לחיק המשפחה בטבעיות כאילו לא היה נתק מעולם. הקשר בין שתי המשפחות, ובמיוחד בין בני הדור השני שלא הכירו אחד את השני, נוצר מחדש. זמן לא רב לאחר מכן, (בשנת 1991) בנה של קארין, יוסי, ודפנה, בתה של מירי (שהיא בתם השנייה של סילינג ווילהלם) נפגשו והתאהבו. בחתונתם שנערכה 12 שנה לאחר מותו של וילהלם, נפגשו לראשונה שתי הסבתות, הלא הן שתי הנשים שנשא וילהלם: קארולין (לין) מהולנד וסילינג.

יוסי ודפנה נישאו ואף התגוררו תקופת מה בבית הסב המשותף בכרם מהר"ל.